

Принципова дискусія про майбутнє галузі

На засіданні Ради профспілки залізничників і транспортних будівельників України розглянуто питання про хід реалізації вимог галузевої профспілки до Укрзалізниці та Кабінету Міністрів України, висунутих у січні цього року для вирішення соціально-трудова питань у галузі.

Генеральний директор Укрзалізниці Сергій Болоболін поінформував про комплекс заходів, які вживаються в галузі для підвищення її ефективності та покращення фінансового стану. Сергій Болоболін запевнив, що раціональне використання та економія наявних матеріально-технічних та фінансових ресурсів, автоматизація виробничих процесів стануть основними чинниками зменшення експлуатаційних витрат.

Генеральний директор Укрзалізниці також зазначив, що соціальні зобов'язання, передбачені Колективним договором, будуть виконані.

Пропозиції та зауваження

В обговоренні вимог Ради профспілки до Кабінету Міністрів та УЗ взяли участь і представники Львівської залізниці.

Голова Ужгородського теркому профспілки Ярослав Афтас:

– Акцентую увагу присутніх на деяких вимогах, які сьогодні хвилюють залізничників. Зокрема вимога із розробки механізму доведення структурним підрозділам залізниць фінансово-економічних показників залежно від обсягів роботи та штатної чисельності працівників.

Специфіка роботи Ужгородської дирекції залізничних перевезень полягає в тому, що ми працюємо із вагонами колії 1435 мм, тобто європейської, а ця вантажна робота нам не обліковується. Тому просимо вирішити питання включення всієї роботи (навантаження, вивантаження, прийом, здача) з інованами колії 1435 мм (вагони з 12-значною нумерацією) та прийому і здачі вагонів по колії 1520 мм (8-значна нумерація) в основні показники роботи дирекції. Ці обсяги не враховуються жодними діючими нормативами розрахунку контингенту прикордонних станцій та впливають на визначення рівня продуктивності праці за основними професіями.

Щодо пасажирських перевезень, зазначу, що, оскільки Закарпатська область країна на Заході України, у нас нема транзитних пасажирських поїздів. Через туристичну привабливість маємо значний пасажиропотік, пасажири згодні платити більше грошей за квиток (як, наприклад, у додатково призначених поїздах), однак через нестачу пасажирських вагонів не можемо задовольнити

попит. Сьогодні в Ужгородській пасажирській вагонній дільниці 40 відсотків пасажирських вагонів чекають на ремонт або на списання.

Натомість до поїздів нашого формування щодня причепляють по 3-4 вагони з провідниками Південно-Західної залізниці, а наші провідники залишаються без роботи.

Щодо вимоги про затвердження механізму відшкодування залізницям із держбюджету збитків від перевезення пільгових категорій пасажирів, у т.ч. в приміському сполученні, зазначу, що нам треба краще співпрацювати у цьому питанні з органами місцевого самоврядування. У нашій Закарпатській області відшкодування за пільгові перевезення за 2012 рік становлять 100 відсотків.

Не виконуються вимоги до Кабміну та Укрзалізниці про забезпечення зростання заробітної плати працівників галузі на 25% відповідно до галузевої угоди. Ми неодноразово чуємо обіцянки, але вони так і залишаються на папері. В результаті за рівнем заробітної плати залізничники опинилися на 13-14 місті серед галузей економіки України.

Залізниця справно переказують до бюджету всі належні платежі, однак від держави не отримують жодних коштів на придбання рухомого складу, як це записано у законі "Про залізничний транспорт".

Зараз, коли чимало проблем галузі потребують якнайшвидшого вирішення, профспілки повинні об'єднатися, спільними зусиллями захищати інтереси залізничників для того, щоб наші вимоги не залишилися на папері, а були законним шляхом задоволені.

Голова Івано-Франківського теркому профспілки Богдан Грицак:

– Вимоги, які висунула наша профспілка до Кабінету Міністрів України та Укрзалізниці із вирішення соціально-трудова проблем на залізничному транспорті, – необхідні та своєчасні, хоча, на жаль, деякі пункти вже є запізнілими.

Найактуальнішим питанням, що викликає соціальну напругу в трудових колективах, – є проблема зайнятості. У відповіді Укрзалізниці

зазначено, що вивільнені працівники повинні пройти перепідготовку коштом залізниці та бути працевлаштованими на залізничних вузлах, де вони працювали. Проте і досі кадровики не знають, на які спеціальності, у якій кількості потрібно перенавчати людей.

Реформування галузі набирає оберти, але, на жаль, профспілковий актив небагато знає про усі особливості цього процесу, хоча ми неодноразово чули, що всі кроки під час реформування здійснюватимуться за участю профспілки.

Щодо вимоги про вдосконалення порядку фінансового забезпечення поїзду залізничників у виробничих потребах... Йдеться про запобігання придбанню проїзних квитків з цією метою за рахунок залізничників. Було чимало різних пропозицій для вирішення цього питання, проте відповідні накази та вказівки не повністю його вирішують. Наприклад, при придбанні проїзного документа за власні кошти при роз'їзному характері роботи відшкодування вартості поїзду здійснюється у випадку відсутності маршруту залізничного транспорту за поїзд автомобільним транспортом. Однак у повсякденній роботі трапляються різні непередбачувані випадки, коли є необхідність виїхати терміново, тому працівники змушені доїжджати автотранспортом. Така ситуація зобов'язує врахувати всі зауваження і пропозиції та терміново внести зміни і доповнення до Порядку оплати поїзду. Вважаю за доцільне запропонувати Укрзалізницю розробити для певних категорій працівників уніфіковане посвідчення, яке надавало б право безкоштовного поїзду в екстрених випадках.

Складним є питання контрактної форми трудового договору. Після закінчення терміну контракту часто не враховується стаж роботи, позитивні відгуки про провідника. На мою думку, варто додати ці пункти до типової контрактної форми договору.

Минулого року у ці березневі дні в цьому ж залі ми активно обговорювали постанову, яку прийняли одноголосно. У ній зокрема Укрзалізниця пропонувалося розглянути питання про додаткові

мог профспілки, а президії Ради профспілки, комітетам профспілки всіх рівнів доручено здійснювати постійний контроль за реалізацією вимог профспілки до повного їх виконання.

Водночас переважною більшістю голосів було затверджено пункт постанови щодо вступу профспілки у колективний трудовий спір з Урядом України.

Пріоритети для молоді

Учасники засідання розглянули іншу важливу тему – про соціальні, економічні та організаційні передумови для життєвого самовизначення і самореалізації молоді профспілки. Затверджено план заходів із реалізації Програми підтримки молодих членів профспілки у 2013 році.

Про ініціативи у навчанні молодих профактивістів поінформував **провідний спеціаліст дорпрофсожу Артем Корольков:**

– Рада профспілки особливу увагу надає амбітності та енергії членів молодіжних рад. У цьому ми достатньо переконалися під час проведення Року молоді в профспілці. Однак у молоді практично відсутній життєвий досвід та навички в організації громадської роботи, тому й масо пасивність окремих обраних голів молодіжних Рад у складах профкомів або в кращому випадку їх орієнтацію переважно на фізкультурно-спортивний та культурно-масовий напрям роботи профкомів.

Сьогодні відчуваємо дефіцит добре підготовлених, енергійних кадрів, здатних ефективно працювати в нових умовах. Без навчання молоді важко вирішувати сьогоденні проблеми. Часто можна почути дорікання, що молодість стає все більше асоціальною, не виявляє інтересу до офіційних заходів, є апатичною до соціуму в цілому. Я категорично з цим не погоджуюсь.

Варто зазначити, що реалізація молодіжної політики не повинна тлумачитись як латентний конфлікт молодого і старшого покоління профспілкових активістів. Гармонізація управління профспілковими справами може та

номіки в умовах становлення якої їм довелося виховуватись і жити. Унаслідок цього молодь часто не знає, як працювати в сучасній громадській організації, а старше покоління не завжди може знайти з молоддю спільну мову, щоб зберегти свої напрацювання, удосконаливши їх новими методами та технологіями роботи.

Першочерговою для кожного працівника профспілки є потреба адекватно протидіяти будь-яким порушенням законних трудових прав, домагатись гідного рівня оплати праці членів профспілки. Усі інші питання слугують лише способом реалізації цієї потреби. Визначення молодіжної політики як пріоритетного напрямку профспілкової діяльності не є самоціллю, а способом модернізації профспілки. Молодих профспілкових активістів потрібно навчити основам, які значно допоможуть у роботі, зокрема трудовому праву, економічній теорії, управлінню та лідерству, соціології, наставництву, конфліктології, ораторському мистецтву, маркетингу.

Нам потрібно сформулювати програму навчання для школи молодого профспілкового активіста. Таким чином ми продовжимо розпочату стандартизацію профспілкової роботи, через потребу у знаннях визначимо вимоги до профспілкового активіста сьогоденного дня. Ми проведемо кадрову модернізацію профспілки як один із етапів реалізації нової стратегії розвитку. Профспілка повинна запровадити власні грантові профспілкові проекти, які й будуть фінансувати такі заходи.

У навчальних закладах галузевого спрямування потрібно запровадити курси лекцій не лише на теми соціального партнерства (соціології), формування здорового способу життя (безпеки життєдіяльності), а й мотивації до членства у профспілці. Це дасть можливість молодій людині скласти собі перше об'єктивне враження про профспілку. На нашу думку, з цього й розпочнеться робота із мотивації профспілкового членства серед молоді.

Галина КВАС